

9.9.2009

Tuomas Forsell

Journalism Fellow, lukuvuosi 2008-2009

Visiting Scholars Program

UC Berkeley Graduate School of Journalism

LOPPURAPORTTI UC BERKEYLYN JOURNALISTIKOULUN
VISITING SCHOLARS PROGRAM -OHJELMASTA

Opiskelin lukukaudella 2008-2009 Helsingin Sanomain Sato stipendiaattina UC Berkeley yliopiston Graduate School of Journalism-journalistikoululla. Berkeleyssä otin osaa journalistikoulun kansainvälisten vierailevien tutkijoiden International Visiting Scholars Program-opinto-ohjelmaan.

loitan raporttini kertomalla hieman VSP-ohjelmasta, ja mahdollisuuksista, joita se tarjoaa opiskelijoille. Kerron lyhyesti myös opiskelumahdollisuuksista Berkeleyn journalistikoululla sekä tietenkin omista kokemuksistani siellä.

VSP-OHJELMA

Berkeleyn VSP-ohjelma tarjoaa osanottajilleen lähes loputtoman määrän mahdollisuuksia, mutta edellyttää opiskelijoilta runsaasti oma-aloitteisuutta ja aloittekykyä. Periaatteessa ohjelma avaa osanottajille Berkeleyn yliopiston ovet, minkä jälkeen jokainen vieraileva tutkija on vastuussa oman opinto-ohjelmansa rakentamisesta.

Vierailevien tutkijoiden VSP-ohjelma edellyttää kaikkia vierailevia tutkijoita ottamaan yhden lukukauden aikana osaa vähintään kahdelle journalistikoulun ja kahdelle koulun ulkopuoliselle luento- tai seminaarikurssille. Journalistikoulun tutkinto-opiskelijat ottavat normaalisti osaa 3-4 kurssille lukukaudessa.

Koska vierailevat tutkijat eivät suorita journalistikoululla tutkintoa eivät läisiis myöskään maksa lukukausimaksua, ovat he ohjelman satoen mukaisesti vain kuunteluoppilaita koulun kurseilla. Sato perustuu osaltaan ohjelman hyvin vahvoihin aasialaisiin juuriin.

Suurin osa ohjelman osanottajista on aikaisemmin vuosina tullut Kiinasta, ja heille on haluttu tarjota mahdollisuus opiskeluun Yhdysvalloissa, joka ei olisi taloudellisesti liian rasittava. Koska VSP-ohjelman osanottajat eivät maksa lukukausimaksua, eivät he myöskään ole oikeutettuja tutkintoon. Toinen syy kuunteluoppilaan statukseen on kielitaito. Esimerkiksi oman vuosikurssini kiinalaisilla opiskelijoilla ei yksinkertaisesti ollut kielitaitonsa takia mahdollisuuksia osallistua journalistikoulun kursseihin täysipainoisesti ja tehdä niillä vaadittavia harjoitusjuttuja. VSP-ohjelmaa on kuitenkin viime vuosina avattu enemmän myös eurooppalaisille osanottajille, ja Berkeleyssä vietämäni lukuvuoden aikana eurooppalaiset vierailevat tutkijat muokkasivatkin vanhoja käytäntöjä huomattavasti.

Vaikka vierailevien tutkijoiden oletetaan olevan vain kuunteluoppilaita, on professorien ja kurssien opettajien kanssa mahdollista sopia täysin omasta työpanoksesta. Itse valitsin sekä syys- että keuhukukausiksi kaksi tai kolme kurssia, joille osallistuin täysin samalla tavalla kuin tutkinto-opiskelijatkin. Näiden lisäksi osallistuin muutamalle muulle kurssille vain kuunteluoppilaan roolissa. Täysipainotteinen osallistuminen edellyttää luonnollisesti täysipainotteista sitoutumista kurseilla vaadittujen harjoitusjuttujen tekoon sekä vielä erittäin mittavien lukuvaatimusten suorittamiseen. Tästä professorit eivät tinkineet.

Kuunteluoppilaan status ei mielestäni rajoittanut opiskelumahdollisuuksia lainkaan. Laitoksen teknisiä välineitä koskevat sääntökäytännöt eivät välillä tekivät.

Koska vierailevat tutkijat eivät maksa yliopiston lukukausimaksuja, eivät läisi ota osaa koulun välineiden vakuutusten kustannuksiin, ei koulun kaikkien välineiden kuten ammattitason tv-kameroiden, videokameroiden, digitaalisia ääninauhureiden tai kameroiden käyttö onnistunut. Tämä luonnollisesti rajoittaa osallistumista tietyille kursseille. Omalla kohdallani tämä sääntö esti osallistumiseni tv-tuotantokursseille, jotka tv-taustani takia olisivat voineet olla hyvinkin antoisia. Joidenkin kurssien kohdalla näistä sääntöistä on kuitenkin mahdollista neuvotella vastaavien opettajien kanssa.

Onneksi laitoksen tietokoneet, jotka on kaikki varusteltu uusimmilla ammattilaistason ohjelmistoilla, antavat mahdollisuuden myös itseopiskeluun. Itse esimerkiksi käytin tilanteen hyödyksi harjoittamalla videojournalistin taitojani, erityisesti videomateriaalin editoinnin osalta.

JOURNALISTIKOULUN OPETUSOHJELMA

Berkeleyyn journalistikoulun opinto-ohjelma tarjoaa koulutusta kaikissa päämedioissa. Koulu on tunnettu erityisesti reportterikouluna, ja se perinnettä vaalitaan kaikessa opetuksessa. Opetus on käytännön läheistä ja keskittyy ennen kaikkea pienryhmissä toteutettavaan seminaarityöskentelyyn. Tenttien sijasta kursseilla työskentelyä harjoitettiin, jotka useimmiten pyritään myös julkaisemaan joko paikallisissa tai kansallisissa viestimisissä. Julkaisutavoite päätettiin juttujen tason korkeana.

Berkeleyyn journalistikoulun opinto-ohjelma on aiemmin ollut tunnettu erityisesti vahvasta printtipuolestaan, mutta kahden viimeisen vuoden aikana sitä on muokattu erittäin multimediapainotteiseksi. Pääsy alan lienee yhdysvaltalaisen sanomalehtien vaikeat tulevaisuuden näkymät, ja erityisesti koululta valmistuneiden printtiopiskelijoiden työllisyysnäkökymien heikentyminen. Koulu panostaakin vielä hetkellä suurimman osan voimavaroistaan erilaisen multimediatisiälön tuottamisen opettamiseen sekä erilaisiin multimediakursseihin. Multimediaopetus, erityisesti ohjelmistojen hallinnan ja teknisten taitojen osalta oli erinomaista. Aika ajoin sisälön merkitys ei kuitenkaan korostunut multimediaopetuksessa yhtä vahvasti.

Laitoksella on myös omat tv-, dokumentti- ja radiokoulutusohjelmat, jotka ovat hieman menettäneet resurssejaan multimediakoulutukselle, mutta opetus niissä on kuitenkin hyvin asiantuntevalta. Tekniset välineet koskevien sääntöjen takia, nämä kurssit eivät kyllä ole useamman vierailevan tutkijan opinto-ohjelman ulkopuolelle. Koulun kuvajournalismiohjelma on erittäin arvostettu ja sen opetus on kuulemma ensiluokkaista. Vierailevalle tutkijalle osallistumisen edellytys on oma, mieluiten ammattitason kamera.

Kirjoitustaitojaan koululla voi harjoittaa lukuisilla Advanced Reporting -kursseilla, joita järjestetään esimerkiksi poliittisesta toimittamisesta sekä talous- ja tiedetoimittamisesta.

OMA OPINTO-OHJELMANI

Syyslukukausi

Oma Berkeleyyn vuoteni alkoi Yhdysvaltain vuoden 2008 presidentinvaalien kynnyksellä. Syyslukukaudella hyödynsin mahdollisuuden seurata vaaleja aitiopaikalta ja rakensin opinto-ohjelmani presidentinvaaleja sivuavien kurssien ympärille.

Syyslukukauden pääprojektini oli New York Timesin entisen kongressitoimittajan, Susan Raskyn, luotsaama Political Reporting -kurssi. Kurssilla presidentinvaaleja seurattiin paikallistasolla edustajainhuoneen vaalien kautta. Kurssin osanottajat valitsivat itse vaalipiirinsä, joissa uskoivat olevan mahdollisuus vallanvaihtoon vaalipiirissä, sekä mediansa, jossa tahtoivat vaalijuttunsa toteuttaa. Ennen vaaleja opiskelijat matkustivat vaalipiiriinsä tekemään ennakkojutun vaaliasetelmasta, ja vaalien jälkeen analysoivat tulosta jatkojutussa.

Itse matkasin Las Vegasin lähiin seuraamaan kongressipaikkansa lopulta menettäneen republikaaniedustaja Jon Porterin ja demokraattihaastaja Dina Titusin vaalitaistoa. Videojournalistijuttuni vaaliasetelmasta julkaistiin amerikkalaisten journalistikoulujen News 21-yhteistyöprojektin kotisivuilla, ja on nähtävissä osoitteessa

<http://n21americandream.org/2008/11/01/shifting-sands-nevadas-3rd-district-is-leaning-blue/>

Otin syksyn aikana osaa myös Susan Raskyn toiseen presidentinvaaleja käsitelleeseen kurssiin, jolla seurattiin amerikkalaisen median tapaa seurata vaaleja. Ilkivä kyllä kurssin anti ei noussut samalle tasolle kuin itse Political Reporting -kurssin, joka olikin tarkoitettu paikallisen poliittisen järjestelmän jo paremmin tunteville opiskelijoille. Lisäksi perehdyin amerikkalaiseen vaalijärjestelmään ja kampanjarahoitukseen Berkeleyn valtio-opin laitoksen aiheesta järjestämällä kurssilla.

Journalistikoululla osallistuin syksyn aikana kuunteluoppilaana myös dokumenttituotantokurssille. Kuunteluoppilaan rooli oli tällä kurssilla välttämätön myöskin, koska tutkinto-opiskelijat tuottavat kurssin aikana oman, täyspitkän dokumenttielokuvansa. Vierailevilla tutkijoilla ei teknisiä välineitä koskevien siltä ongelman takia ole tällä mahdollisuutta. Kurssi oli kuitenkin hyvin antoisa, ennen kaikkea vastaavan opettajan Jon Elsen luentojen ansiosta.

Vieraileville tutkijat kokoontuivat koko lukuvuoden ajan myös omaan viikoittaiseen seminaarinsa. Seminaarissa keskusteltiin ajankohtaisista uutisaiheista, ja sitä miten eri tavalla aiheita käsiteltiin kunkin vierailevan tutkijan kotimaan mediassa. Vierailevat tutkijat luennoivat vuoroittain myös kotimaansa ajankohtaisista uutisaiheista. Itse puhuin Suomen kouluammuskelutapauksista ja internetin roolista tapausten uutisoinnissa, sekä politiikan viihteellistymisestä Suomessa ja poliitikkojen yksityiselämän noususta poliittisen uutisoinnin agendalle.

Vierailevien tutkijoiden oletettiin osallistuvan myös viikoittaiseen Key Issues – luentosarjaa, jonka tarkoitus oli antaa journalistikoulun opiskelijoille taustatietoja kulloinkin ajankohtaisesta uutisaiheista. Suurin osa luennoitsijasta oli oman alansa professoreja tai tutkijoita Berkeleyyn yliopistolla. Syksyn aikana kurssilla käsiteltiin erityisesti kansainvälistä luottokriisiä, Yhdysvaltain taloutta, presidentinvaaleja ja ulkopoliittikan tulevaisuutta. Mukaan mahtui kuitenkin muitakin aiheita, esimerkiksi New Dealin historiaa ja sen uudistusmahdollisuuksia.

Journalistikoulun ulkopuolella osallistuin syksyn aikana myös kurssille, jonka vierailevina luennoitsijoina kuultiin eri alojen ns. sosiaalisia yrittäjiä. Kurssilla vieraili alan huippunimä esimerkiksi maailmanlaajuisen Product Red-kampanjan Bobby Shriver ja elokuvatuotantoyhtiö Participant Median toimitusjohtaja Jim Berk.

Suurin osa journalistikoulun tärkeimmistä opetuksesta tapahtuu kuitenkin luentojen ulkopuolella. Koululla vierailee viikoittain mielenkiintoisia vieraita koko mediakentällä ja useamman kertaa kuukaudessa koululla järjestetään myös laajempia paneelikeskusteluja. Suurin osa vieraista on Kaliforniassa kirjaansa markkinoivia toimittajia, jotka journalistikoululla kuitenkin onneksi suostuivat puhumaan heidän aina työstään tai kulloinkin ajankohtaisista uutisaiheista.

Mieleenpainuvia vierailijoita vuodenaikana olivat vain muutaman mainitakseni, Yhdysvalloissa sanomalehtien pienilmoitustulot syöneen Craigs List –sivuston perustaja Craig Newmark, Pulitzer palkittu toimittaja Ron Suskind, PBS-kanavan uutisankkuri Gwen Ifill ja TMZ –viihdeportaalin ja tv-ohjelman vastaava tuottaja Harvey Levin. Nimä riittäisi lukemattomasti ja niihin pitäisi lisätä myös keskusteluihin osallistunutta journalistikoulun omaa henkilökuntaa, kuten professori Michael Pollan, jonka kirjat ja artikkelit amerikkalaisesta maataloudesta ja elintarviketeollisuudesta ovat nostaneet aiheen johtavaksi asiantuntijaksi Yhdysvalloissa.

Kevätlukukausi

Myös kevätlukukauteni alkoi presidentinvaalien merkeissä. Marraskuun vaaleja seuranneina kuukausina poliittisen toimittamisen kurssilla oli jo aloitettu valmistelut kevätlukukautta varten. Marraskuusta alkaen kurssi työskenteli yhteistyössä CBS-kanavan entisen uutisankkurin Dan Ratherin uuden *Dan Rather Reports* –ohjelman kanssa. *Dan Rather Reports* tuotti kevään aikana useampia juttuja Obaman hallinnon 100 ensimmäisessä päivässä. Jutut keskittyvät erityisesti lobbaukseen, jonka suurta juhlaa virkaanastujaiset ja uuden presidentin ensimmäiset kuukaudet ovat. Opiskelijoiden rooli tuotannossa oli seurata lobbaajien ja etujärjestöjen toimintaa itse valitsemallaan sektorillaan sekä tehdä tutkimustyötä ja esihaastatteluja, joiden pohjalta *Dan Rather Reports*-ohjelman tuottajille tarjottiin juttuideoita helmi-maaliskuussa.

Palkkioksi työpäivästä koko poliittisen toimittamisen kurssi matkusti tammikuussa Washingtoniin seuraamaan presidentti Barack Obaman virkaanastujaisia ja erityisesti virkaanastujaisviikon satoja varainkeruutilaisuuksia. Juhlien seuraaminen oli kuitenkin äärettömän mielenkiintoista. Opiskelijoista koottiin muutaman hengen

kuvausryhmä, jotka keäsivät lyhyitä haastatteluja erilaisten varainkeruu- ja virkaanastujaisjuhlien ulkopuolella.

Virkaanastujaisviikon jälkeen työskentelin yhteistyössä tutkinto-opiskelija Nick Kusnetzin kanssa seuraten energia- ja ympäristösektorilla tapahtuvaa lobbaustyötä Rajasimme jo aikaisessa vaiheessa aiheemme amerikkalaisen hiiliteollisuuden kampanjaan uudelleen brändähiilellä tuotettu energia ympäristöystävälliseksi "Clean Coal"-energiaksi. Aiheemme sai runsaasti positiivista palautetta Dan Rather Reports -ohjelman tuottajilta, mutta ilvää kyllä aiheemme menetti kevään aikana alun perin loistavalta vaikuttavan ajankohtaisuutensa. Valkoisen talon päätöslähtökävelle odotettu suuri ilmasto- ja energiapolitiikan lakipaketin valmistelu hamaan tulevaisuuteen jähdytti myös lobbareiden rahahanat. Niinpä ohjelman tuottajat kiittivät meitä erinomaisesta tutkimustyöstä, mutta pitivät palata aiheen pariin vasta kun uutta ilmastolakia aletaan kongressissa sorvata.

Poliittisen toimittamisen seminaarin työnä keventyessä keskitin voimavarani ABC:n entisen Kiinan ja Japanin kirjeenvaihtajan Todd Carrelin vetämän videojournalistikurssiin. Kurssin osanottajat viettivät kesän 2009 Tokiossa tehden videojournalistireportaaseja muuttuvasta japanilaisesta yhteiskunnasta. Kevätlukukauden ajan kurssi valmistautui matkaan harjoittelemalla videojournalistin perustaitoja: Kuvausta, Final Cut editointia sekä kuva- ja tarinankerrontaa. Kurssi oli luonnollisesti hyvin tekninen ja sen ensimmäiset kuukaudet käytettiin myös kuvaus- ja leikkaustekniikan hiomiseen.

Kevään mittaan kurssilla tuotettiin harjoitusteinä henkilökuvia San Franciscon alueen erittäin laajasta japanilaisväestöstä. Jokainen osanottaja kuvasi, leikkasi ja kirjoitti omat juttunsa. Kurssin päätöinä tehdyt kolmen minuutin henkilökuvat julkaistiin syyskuussa 2009 Washington Postin verkkosivuilla, kurssin Japanissa tuottamien juttujen ohessa. Myös oma juttuni on nähtävissä osoitteessa:

<http://www.washingtonpost.com/wp-srv/world/interactives/facingjapan/>

Juttuni bytty multimediaesityksessä San Francisco otsikon alta klikkaamalla alarivin kasvokuvista keskimmissä nuorta miestä.

Journalistikoululla osallistuin keväällä myös New York Timesiin ja New York Review of Books -lehteen sinällisesti kansainvälisessä politiikasta kirjoittavan Mark Dannerin Yhdysvaltain ulkopolitiikan tulevaisuutta käsittelevälle kurssille. Kurssi oli erittäin mielenkiintoinen, mutta koska olen Suomessa opiskellut loppututkinnon edestä kansainvälisä politiikkaa, ei se aina pystynyt tarjoamaan uutta tietoa. Kurssin erittäin kattavat lukulistat antoivat kuitenkin erittäin hyvät evät kattavalle itseopiskelulle, ja sen ehdottomasti mielenkiintoisinta antia oli kuulla Mark Dannerin omasta tutkimustyöstä George Bushin hallinnon kidutustapauksista.

Danner julkaisi kevään aikana ensimmäiserä myös Suomessa julkisuutta saaneen Kansainvälisen Punaisen Ristin raportin Yhdysvaltain pidettävien terroristiepäiltyjen kohtelusta. Kirjoitus sai Yhdysvalloissa runsaasti huomiota keväällä, ja oli erittäin

mielenkiintoista nähdä oman opettajansa nousevan muutamaksi päiväksi kaapeliuutiskanavien etikommentaattoriksi.

Täydensin melko kiireistä opinto-ohjelmaani journalistikoululla myös muutamalla ns. minikurssilla, joilla käsiteltiin esimerkiksi videon käytön mahdollisuuksista verkkojulkaisuissa sekä printtimedian kumppanina. Koululla vieraili aiheesta puhumassa esimerkiksi New York Timesin videotoimituksen työntekijä

Journalistikoulun ulkopuolelta valitsin keväällä lukujärjestykseeni Bill Clintonin entisen työministerin ja nykyään Berkeleyssä opettavan taloustieteilijä Robert Reichin Wealth and Poverty-luentosarjan. Reich on koskaan kuulemistani ja näkemistäni taloustieteen luennoitsijoista ehdottomasti viihdyttävien, ja onnistui aina innostamaan satapäisen yleisönä myös innokkaaseen keskusteluun globalisaatiosta ja keväällä 2009 erittäin akuutista maailmantalouden taantumasta.

YHTEENVETO

Berkeleyssä vietämäni vuoden jälkeen voin suositella VSP-ohjelmaa lämpimästi kaikille siitä kiinnostuneille. Ohjelman hyödyntäminen vaatii runsaasti oma-aloitteisuutta ja sitkeyttä itselleen parhaan opintosuunnitelman rakentamiseksi. Lisäksi hyvä englanninkielen taito ja kyky käyttää sitä myös työkielenä on lähes välttämättömyys, jotta journalistikoulun opetukseen voi ottaa osaa täysipainoisesti.

Kiitän suuresti Helsingin Sanomien Säätiön erinomaisen mahdollisuuden tarjoamisesta, ja toivon että Berkeleyn kampuksella nähdään myös jatkossa suomalaisia vierailevia tutkijoita.